

ገለ ጉድናውያን ሳዕቤናት አለውዎ ዶ?

መርፍእ አብ እተወግአሉ ክፋል አካላት መጠነኛ ሕጠጥ፡ ምቕያሕ ቆርቦት ወይ ድሕሪ ምትንካፍ ዝስዕብ ቃንዝ ክረአ ንቡር እዩ። አብ ገለአቱ ቃንዝ ዘይብላ ዕንፍፍር እውን ትወጽእ እዩ። ይኹንምቦር አብ ውሽጢ ሓይት ሰሙናት እዩ እትጠፍእ። እቶም ዝያዳ ዕቱባት ዝበሃሉ ሳዕቤናት ሳሕተ ዘጋጥሙ ከይኖም ረስኒ፡ ቃንዝ ርእሲ፡ ኩነተ-ዘይንቕሕነት አእምሮ ወይ ሃለዎት ምስሓት፡ ስምዒት ጽልኣት፡ ከምኡውን ምሕባጥ ጽኑነት ጭዋዳ ዘጠቓለሉ እዮም።

ነዚ ክታቦት እዚ ድሕሪ ምውሳድኩም ምስዝጽልኡኩም ፖራሴታምል ውሰዱ። አብ ጥርሙሳዊ መትሓዚ ወይ ባኮ ናይ መድሃኒት ተጻሒፍ ንዝርከብ መምርሒ ኣወሳሰዳ ብጥንቃቄ ነንብብ፤ ከምኡውን ምስ ዕድሜና ዝሽይድ ልክዕ መድሃኒታዊ ዓቕን ንውሰድ። ኣድላይ ምስዝኸውን፡ ካብ 4 ክሳብ 6 ሰዓታት ጸኒሕና ድማ ካልኣይ መድሃኒታዊ ዓቕን ንውሰድ።

ካልኣይ መድሃኒታዊ ዓቕን ድሕሪ ምውሳድና ረስኒ ኣካላትና ገና ልዕል ዝበለ ምስዝኸውን፡ ሓፈሻዊ ሓኪም ንዝኹነ ዶክተርና ነዘራርብ ወይ ብቑጽሪ ተሌፎን 111 ናብ ሃገራዊ ትካል ኣገልግሎት ክንክን ጥዕን (NHS) ንደውል።

እትጥርጥርዎም ጉድናውያን ሳዕቤናት ናይ'ዚ ክታቦት ምስዝህልዉ፡ ብዛዕባኡም ዝመጸ ብመገዲ ነቕጥ መርቦብ ሓበሬታ ብጭ ካርድ (Yellow Card)፡ ብቑጽሪ ተሌፎን 0800 731 6789 ብምድዋል (ካብ ሰዓት 9:00 ቅ.ቀ. ክሳብ ሰዓት 5:00 ድ.ቀ. - ካብ ሰኑይ ክሳብ ዓርቢ ኣብ ዘለዉ መዓልታታት) ወይ ድማ መተግቦሪ ናይ ብጭ ካርድ (Yellow Card app) ኣውራጅኩም ብምጽዓን ክትሕብሩ ትኸእሉ ኢኹም። www.mhra.gov.uk/yellowcard

ንኹላቶም ክታቦታት ኣብ ግዜኡም ትወስድዎም ምህልውኩምን ዘይምህልውኩንም እትፍትሹሉ ጽቡቕ ኣጋጣሚ ሕጂ እዩ።

ክታቦት ንነኣሽቱ

ክታቦታት NHS (ትካል ሃገራዊ ኣገልግሎታት ጥዕን)

ንክታቦት ከተትየታት ብዝምልከት ተወሳኺ ሓበሬታ ምስዘድልዩኩም፡ ናብ www.nhs.uk/vaccinations እተዉ ወይ ኣብ <https://qrco.de/YoungPeopleImms> ኣንብቡ

ነቶም ዝሓለፉኹም/ዘይወሰድኩም መድሃኒታዊ ዓቕናት ክታቦት ተመሊስኩም ብምውሳድ ኣብ ስሩዕ እዋን ከተርክቡ ገና ዕድል ኣሉ።

አፍላይ ናይ'ዚ በራሪ ጽሑፍ እዚ ትካል ጥዕናዊ ድሕነት ዓዲ-እንግሊዝ እዩ።
 © Crown copyright 2023. 1P 100K JULY 2023 (APS). Product code: YP3BG1TIG Tigrinya. UK Health Security Agency gateway number: 2023187.
 እዚ በራሪ ጽሑፍ እዚ ካብ'ዚ ዝስዕብ ምንጭ ብትእዛዝ ክርከብ ወይ ኣውራጅካ ክንበብ ዝከኣል እዩ። www.healthpublications.gov.uk ናብ'ዚ ብምድዋል፡- 0300 123 1002 (ምስመራት ተሌፎን ዝኸፈቱሉ ካብ ሰዓት 8:00 ቅ.ቀ. ክሳብ ሰዓት 6:00 ድ.ቀ. - ካብ ሰኑይ ክሳብ ዓርቢ)።
 ኣብ ወረቐት እተሓትሙ ናይ ቋንቋ እንግሊዝ ቅዳሳት ናይ'ዚ በራሪ ጽሑፍ እዚ ብትእዛዝ ንኸወሃቡ ድሉዎት እዮም።
 እተተርጎሙ ቅዳሳት ናይ'ዚ በራሪ ጽሑፍ እዚ እውን ብትእዛዝ ንኸወሃቡ ድሉዎት እዮም።

Td/IPV 3 ክታቦታት ኣብ 1 እተጸንበሩሉ ንከተትየታት ዝወሃብ ኣበራታዒ ክታቦት

ዕድሜኹም 14 ዓመት ኣብ ዝመልኣሉ ወይ ኣብ መበል 9ይ ዓመት ትምህርቲ ኣብ እትህልዉሉ እዋን፡ መድሃኒታዊ ዓቕን ናይ'ዚ 3 ክታቦታት ኣብ 1 እተጸንበሩሉ ንከተትየታት ዝወሃብ ኣበራታዒ ክታቦት ቴታኑስ፡ ውሽጣዊ ረኽሲ ጎራሮ (ዲፍተሪያ)ን ፖልዮን ንኸትወስዱ ተቐባልነት ይህልወኩም። **ክታቦት Td/IPV ኣካላትና ኣንጻር ረኽሲታት ናይ'ዞም ሰለስተ ሕመማት ንዘለዎ ናይ ምክልኻል ዓቕሚ የሓይሉ። እዚ ናይ ምክልኻል ዓቕሚ እዚ እናዓበና ኣብ እንኸደሉ እዋን እናደኸመ ክኸይድ ተኸእሉ ኣሉ።**

እዚ ክታቦት እዚ ካብ ከመይ ዝኣመሰሉ ሕጻናት እዩ ዝከላኸለልና?

T **ቴታኑስ**
ቴታኑስ ንስርዓተ-መትኒ ኣካላትና ዝጸሉ፡ ማለት ቃንዛ፡ ዘይወለንታዊ ምንፍርፋር ጭዋዳታትን ጸገማት ምትንፋስን፡ ካብኡ ሓሊፉ ድማ ሞት ዘስዕብ፡ ሕጻን እዩ። ኣብ ሓመድ፡ ቀልቀል እንስሳታትን ተረፍ-መረፍ ኣትክልትን ዝርከቡ ታህዋስያን ብጭንዳሕ ንዳድ ናይ ቈርባትና ኣቢሎም ናብ ኣካላትና ንኸኣትዉ ዕድል ምስዝረኽቡ ዝኸሰት ሕጻን እዩ። ቴታኑስ ካብ ሰብ ናብ ሰብ ኣይመሓለፍን እዩ።

D **ውሽጣዊ ረኽሲ ጐረሮ (ዲፍተሪያ)**
ውሽጣዊ ረኽሲ ጐረሮ፡ ኩሉ ሰዕ ብመልክዕ ቀለል ውሽጣዊ ቊስሊ ጐረሮ ጀሚሩ ኣብ ሓዲር እዋን ናይ ምትንፋስ ጸገም ከስዕብ ዝኸእል ከቢድ ሕጻን እዩ። ኣብ ልዕሊ ጥዕና ልብን ስርዓተ-መትኒን ሃስያ ከውርድ ዝኸእል ኩይኑ፡ ሰሕተ ድማ ጠንቂ ሞት ኩይኑ ይርከብ።

IPV **ፖልዮ**
ፖልዮ ንስርዓተ-መትኒ ዘጥቅዕን ነባሪ መልመስቲ ጭዋዳታት ከስዕብ ዝኸእልን ዓይነት ቫይረስ እዩ። ፖልዮ ንጭዋዳታት ኣፍ-ልብን ሓንጎልን ምስዘጥቅዕ ሞት ከስዕብ ይኸእል።

እዚ ንኩተትዮታት ዝወሃብ ኣበራታዊ ክታቦት እዚ 'ሬቫክሲስ/Revaxis' ተባሂሉ ዝጽዋዕ ኩይኑ፡ ኣብ'ዚ ገጽ መርበብ እዚ ብምእታው ነቲ ንዕኡ ዝምልከት ንተሓከምቲ ሓበሬታ ዘስንቅ በራሪ ጽሑፍ ከተንብብዎ ትኸእሉ ኢኹም፡- www.medicines.org.uk/emc/product/5581/pil

ኣብ እዋን ህጻንነቱ ክታቦት ናይ ቴታኑስ፡ ውሽጣዊ ረኽሲ ጐረሮ (ዲፍተሪያ)ን ፖልዮን ወሲዶ እንተ ነይረ፡ ሕጂ ኣካላቱ ምሉእ ሕጻን ናይ ምክልኻል ዓቕሚ ኣለዎ ዶ?

ኣይፋል፤ ከም መወሰኽታ ናይ'ቲ ኣካላትና ደሊብዎ ዝጸንሐ ካብ'ዞም ሕጻናት ናይ ምክልኻል ዓቕሚ፡ መመላእታ ናይ ኣበራታዊ ክታቦት ምውሳድ ይደሊ እዩ።

ክንደይ ዝኣኸሉ ኣበራታዕቲ ክታቦታት ክወስድ እዩ ዘድልዮኒ?

እቲ ኣካላትና ደሊብዎ ዝጸንሐ ካብ'ዞም ሕጻናት ናይ ምክልኻል ዓቕሚ ክዕቀብ እንተኹይኑ፡ ብድምር 5 መድሃኒታዊ ዓቕን ክታቦታት ቴታኑስ፡ ውሽጣዊ ረኽሲ ጐረሮ (ዲፍተሪያ)ን ፖልዮን ክንወስድ ይደሊ።

ኣቐዲምኩም ወሲድኩምም ክትጸንሑ ዝግባእ፡-

 እቶም ናይ ፈለማ 3 መድሃኒታዊ ዓቕናት
ከም ነኣኸቱ ህጻናት

 መድሃኒታዊ ዓቕን ቍ. 4
ዕድሜና ካብ 3 ክሳብ 5 ዓመት ኣብ ዝኹነሉ እዋን፤ እዚ ናይ ቅድመ-ትምህርቲ ኣበራታዊ ክታቦት እዩ

 መድሃኒታዊ ዓቕን ቍ. 5
ኣብ 9ይ ዓመት ትምህርቲ ክወሃብ ትጽቢት ዝግበረሉ እዩ (ካብ 13 ክሳብ 14 ዓመት ንዝዕድሚኦም)

ኣብ መጻኢ ተወሰኽቲ ኣበራታዕቲ ክታቦታት ክወስድ ከድልዮኒ ድዩ?

ተወሰኽቲ ኣበራታዕቲ ክታቦታት ናይ'ዞም ሕጻናት ክትወስዱ ኣድላይ ዘይከኸውን ይኸእል እዩ። ይኹን'ምበር፡ ናብ ገለ ሃገራት ክትገኹ እንተኹይኑ ወይ ገለ ሓደጋ ምስዘጋጥሙም፡ ገለ ተወሰኽቲ ኣበራታዕቲ ክታቦታት ክትወስዱ ከድልዮኩም ይኸእል እዩ፤ ስለዚ ተወሳኺ መርፍእ ክታቦት ቴታኑስ ክትውግኡ ኣድላይ ክኸውን ይኸእል እዩ። ኣብ'ቲ ኣብ ከባቢና ዝርከብ ትካል ሓፈሻዊ ሕክምና (GP surgery) ንዝነጥፉ ነርሳት ንወከስ።

እዚ ኣበራታዊ ክታቦት Td/IPV ብኸመይ እዩ ክወሃብኒ?

ኣብ ላዕለዎይ ክፋል ቅልጽምና 1 መርፍእ ክንውጋእ ኢና። መርፍእ ክውጋእ ባህ ዘብሎ ሰብ እኳ እንተዘየሎ፡ ኣዝዩ ቅጽብታዊ እዩ። እቶም ኣብ ጠቕሚ ዝውዕሉ መራፍእ ኣዝዮም ነኣኸቱ ብምኸፍም፡ ትሑት መጠን ሸቕታ መርፍእ ጥራይ እዩ ዝስምዓና። መርፍእ ንኸንውጋእ ገለ ፍርሒ እንተተሰሚዑና፡ ቅድሚ ምውጋእና ንነርስ ወይ ንዶክተር ንሓብር።

ሕጂ ክወስዶም ዝግባእ ኣልኣት ክታቦታት ከ ኣለው ዶ?

ኣበራታዊ ክታቦት Td/IPV ክትወስዱ እንከለኹም፡ ክታቦት MenACWY ንኸትወሃቡ እውን ተቐባልነት ክህልወኩም እዩ። ነዚ ክታቦት እዚ ትምህርቲ ቅድሚ ምውዳእና ክንወስዶ ይግባእ። እዚ ክታቦት እዚ እንተሓሊፉና እም ገና ኣብ ትምህርቲ እንተሃለና፡ ንነርስ ናይ ቤት-ትምህርትና ንሓብር። ትምህርቲ እንተወዳእና፡ መተካእታ ናይ ዝሓለፈና ክታቦት ንኸንወስድ ነቲ ኣብ ከባቢና ዝርከብ ትካል ሓፈሻዊ ሕክምና ክንውከስ ይግባእ። ካልኣት ክታቦታት፡ ማለት እንተላይ ናይ HPV ከምኡ'ውን ናይ MMR (ንፍዮ፡ ጽግዕን ሩቤላን)፡ ኣብ እዋናዎም ወሲድናዎም ምህላውና ንምርግጋጽ ነቲ ኣብ ከባቢና ዝርከብ ትካል ሓፈሻዊ ሕክምና ምውከስ ጽቡቕ እዩ።

ናይ MMR ክታቦት ብፍጹም ወሲድና ዘይንፈልጥ እንተኹንና፡ ሓደ መድሃኒታዊ ዓቕን ሕጂ፡ ካልኣይ ድማ ድሕሪ 1 ወርሒ ብምውሳድ ካብ ሕጻንነት ንፍዮ፡ ጽግዕን ሩቤላን ውሕስነት ክንረክብ ይግባእ።

